

ПРОЕКТ (для дітей 5-го року життя)

«ПТАХИ – НАШІ ДРУЗІ»

(ЕКОЛОГО – ПРИРОДНИЧИЙ)

Вихователь:

МЕТА: Продовжувати вчити дітей розпізнавати та називати зимуючих птахів; розширити знання про них та спосіб їхнього життя; з'ясувати, який корм потрібен пташкам; викликати бажання підгодовувати пташок.

Розвивати логічне мислення, увагу, пам'ять.

Формувати уявлення про те, що птахи – живі істоти, що для життя їм потрібні певні умови.

Виховувати у дітей любов до природи, до птахів, бажання допомагати їм.

ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОЕКТУ

За технологією: маніпуляційний;

За домінуючим принципом: ознайомлювально-орієнтувальний;

За характером тривалості: середньої тривалості (6 днів).

За кількістю учасників: колективний.

За характером контактів: у межах групи.

За характером участі дитини в проекті: здійснення проекту відбувається на наслідувально – виконавчому рівні.

ПАВУТИНКА

ЗАНЯТТЯ

1. «В гості до птахів».
2. «Птахи – наші друзі».
3. «Зимові птахи».

ЦЕНТР ОЗНАЙОМЛЕННЯ З НАВКОЛИШНІМ

1. Бесіди про перелітних птахів, як ми можемо допомагати їм.
2. Дидактичні вправи:
  - «Впізнай птаха»;
  - «Зимують – відлітають».
3. Спостереження:
  - Розглядання зовнішнього вигляду птахів;
  - За синичкою;
  - За горобчиком;
  - За вороною;

- За сорокою;
- За поведінкою птахів.

ЦЕНТР МОВЛЕННЯ

1. Заучування прислів'їв, загадок, віршів.
2. Вирішення проблемних ситуацій.

ЦЕНТР ГРИ

1. Сюжетно – рольова гра: «Ветеринарна аптека».
2. Дидактичні ігри: «Знайди птаха за описом», «Хто більше назве зимуючих птахів», «Пташині їдальні», «Склади пташку», «Хто зайвий?».

ЦЕНТР КНИГИ

1. Читання художніх творів: оповідання Н. Забіли «Січень», Г. Мостового «Грак – агроном», вірш І. Блажкевич «Взимку».
2. Заучування уривка з вірша М. Сингаївського «Я люблю свою синицю».
3. Заучування послів'їв.

ЦЕНТР МИСТЕЦТВА

1. Слухання грамзапису співу птахів.
2. Виконання пісень.
3. Виконання таночка «Пташки».
4. Малювання на тему: «Пташка».
5. Колективна аплікація на тему: «Зимуючі птахи».

ЦЕНТР БУДІВНИЦТВА

1. Конструкторська гра «Їдальня для пташок».

ЦЕНТР ПРАЦІ

1. Художня праця: виготовлення «дерева цілей».
2. Підгодовування пташок.
3. Догляд за тимчасовим мешканцем куточка природи – синицею.

ЦЕНТР МАТЕМАТИКИ

1. Лічба предметів.
2. Позначення кількості пташок цифрами.
3. Кількісна і порядкова лічба.
4. Порівняння множин предметів.

ЦЕНТР РУХУ

1. Рухливі ігри: «Горобчики і кіт», «Переліт птахів», «Вороненята», «Горобчики».

МОТИВАЦІЙНИЙ ЕТАП

РАНОК. Ранковий збір.

ТЕМА: " ПТАХИ, ЩО ЗИМУЮТЬ, БІЛЯ НАС"

МЕТА: Виявити рівень знань вихованців на початок тематичного циклу по підтемах:

- "Які птахи живуть у нас взимку?"
- "Чому потрібно підгодовувати пташок?"
- "Чим годуються пташки взимку?"

Розвивати пізнавальний інтерес, прагнення до активного пізнання природи, дитячу ініціативу при доборі завдань до цього тематичного циклу, до створення "дерева цілей".

Викликати інтерес до вивчення цієї теми, бажання працювати разом за спільним проектом.

СЛОВНИК: ввести в активний словник дітей слова-іменники, що означають назви птахів; використовувати в мові узагальнююче поняття: "зимуючі птахи".

МАТЕРІАЛ: предметні та сюжетні малюнки із зображенням птахів: синиці, горобця, сороки, гави, голуба, галки, дятла.

МЕТОДИ І ПРИЙОМИ: бесіда; дидактичні ігри: "Пташки", "Знайди та нагодуй зимуючих птахів", "Хто як кричить?"; спостереження.

Обговорення трьох питань:

1. Що ми знаємо?

- Птахи бувають перелітні і зимуючі.
- Птахи – живі істоти.
- Елементарні навички догляду за птахами та уявлення про необхідність дбайливого ставлення до живих істот.

2. Що ми хочемо взнати?

- Назви деяких зимуючих птахів.
- Правила догляду за пташками.
- Чим живляться пташки, особливості зовнішнього вигляду, як пересуваються.
- Чому потрібно підгодовувати зимуючих птахів.
- Яку користь приносять.

3. Звідки ми це дізнаємося?

- Спитати дорослих.
- Розглянути книжки.
- Переглянути діафільми.
- Спостерігати за поведінкою птахів.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ: за оточуючою природою. Викликати бажання милуватися красою навколишнього, бажання годувати пташок та бережливо відноситись до них.

Вивчити прикмету: " Якщо горобці купаються у воді – буде тепло".

ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ.

ДИДАКТИЧНІ ІГРИ " Перелітні та зимуючі " (назви птахів), " Де чия домівка?" (знання про місце проживання птахів).

РУХЛИВІ ІГРИ:

- "Перелітні – зимуючі"(лазіння, біг);
- "Горобчики-стрибунці"(стрибки);
- "Вороненята" (біг, стрибки);
- "Пташки літають"(біг, стрибки, підлізання).

II ПОЛОВИНА ДНЯ

С/Р ГРА. Подумати разом з дітьми, в яких сюжетних іграх ми можемо застосовувати і використовувати знання, набуті під час вивчення цього циклу.

ХУДОЖНЯ ПРАЦЯ

Тема: "ВИГОТОВЛЕННЯ «ДЕРЕВА ЦІЛЕЙ"

Мета: Підвести дітей до необхідності записати всі пропозиції дітей щодо реалізації проекту " Птахи – наші друзі".

Виховувати вміння доводити розпочату справу до кінця.

Сприяти розвиткові дрібної моторики рук.

Вдосконалювати навички вирізування, застосовуючи раніше набуті знання та вміння.

Матеріал: кольоровий картон, ножиці, дощечки, клей, пензлики, контури пташок.

ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ: У годівничку покласти крихти хліба, гілочку горобини, шматок сала.

Поспостерігати за пташками. Які пташки побували в годівничці? Які пташки чим любляють ласувати?

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЕТАП

РАНОК. Ранковий збір.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за зовнішнім виглядом птахів. Розглянути птахів, закріпити назви основних частин тіла; уточнити, чим вкрите тіло птаха. Розглянути пір'я. Звернути увагу на лапки пташок.

Р/Г "ГОРОБЧИКИ І КІТ". Вправляти в стрибках на обох ногах.

Д/Г "ЗНАЙДИ ТА НАГОДУЙ ЗИМУЮЧИХ ПТАХІВ". Навчити дітей знаходити і правильно називати зимуючих птахів.

ЗАНЯТТЯ 1. КОМПЛЕКСНЕ (Дитина в природному доквіллі. Літературна скринька.)

ТЕМА: Цей дивовижний пташиний світ.

Програмний зміст. Продовжувати формувати у дітей поняття "зимуючі птахи", закріпити назви зимуючих птахів.

Розширювати уявлення про спосіб життя цих птахів.

Удосконалювати вміння уважно слухати твір, відповідати на запитання за змістом твору.

Розвивати логічне мислення, увагу, зв'язне мовлення.

Виховувати любов і бережливе відношення до птахів.

ЗАНЯТТЯ 2. ФІЗКУЛЬТУРА.

Мета: Вивчити комплекс загальнорозвиваючих вправ з імітацією рухів птахів.

ПРОГУЛЯНКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за погодою. З'ясувати, як впливає погода на поведінку птахів.

Р/Г "ГОРОБЦІ – СТРИБУНЦІ". Ознайомити дітей з правилами гри, вивчити пісеньку горобчиків; розвивати вміння орієнтуватися в просторі, стрибати на обох ногах.

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА. Розглянути зображення птахів, які зимують у нас, закріпити їх назви.

II ПОЛОВИНА ДНЯ

С/Р ГРА: розігрування ситуації "У пташки поранено крило – що робити?"

Розучування нової гри "Ветеринарна лікарня". Вчити дітей помічати потребу в допомозі, вчасно її надавати.

ГОДИНА ОПОВІДАЧА. Читання оповідання А.Рощина " Сам собі синоптик" (" Крилаті барометри"). Розширити уявлення дітей про те, що спостерігаючи за поведінкою птахів, можна визначити зміну погоди.

ПРАЦЯ: доручити дітям насипати корм у годівничку. Виховувати турботливе ставлення до птахів.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за тим, хто з пташок прилітає до годівниці. Розвивати увагу, емоційні прояви, мову.

ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ. Гра-вікторина "Хто що їсть" з використанням карток із зображенням птахів, які зимують (горобця, ворони, синиці, снігура, дятла, сороки) та різних видів пташиного корму (насіння та плодів берези, вільхи, реп'яха, ясеня; насіння соняшника, гарбуза, кавуна; ягід горобини, калини, шипшини; зерен пшениці; несолоного сала). Вправляти дітей у вмінні підгодовувати птахів, знаходити правильну їжу для кожного.

ХУДОЖНЯ ПРАЦЯ. Виготовлення годівнички із допоміжного матеріалу – пакети з-під соку та поліетиленові пляшки з-під води. Разом з дітьми розвісити годівнички. Виховувати турботу, любов до пташок.

РОБОТА З БАТЬКАМИ: запропонувати батькам разом з дітьми переглянути телепередачі, в яких подаються знання про птахів. Виготовлення разом з дітьми годівнички.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЕТАП

РАНОК. Ранковий збір.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ " Хто зимує на ділянці?" Вчити пізнавати знайомих птахів, які прилітають на ділянку, закріпити їхні назви. Уточнити відмінності у забарвленні та поведінці.

Р/Г "ВОРОНЕНЯТА". Вправляти у бігові врозтіч, стрибках, присіданнях.

Д/Г "ЩО СПОЧАТКУ, А ЩО ПОТІМ" (рідна природа). Продовжувати формувати вміння дітей встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

ПСИХОГІМНАСТИКА – ПАНТОМІМА "Пташки на прогулянці" (Діти уявляють себе пташками і роблять довільні рухи).

ЗАНЯТТЯ 1. КОМПЛЕКСНЕ (Дитина в природному доквіллі. Розвиток мовлення. Логіко-математичний розвиток)

ТЕМА: Зимові птахи – наші пернаті друзі.

Програмний зміст. Формувати у дітей знання про зимуючих пташок та спосіб їхнього життя.

Продовжувати вчити описувати птахів за зразком вихователя.

Вправляти дітей у кількісній та порядковій лічбі.

Розвивати логічне мислення, зв'язне мовлення.

Виховувати доброзичливе ставлення до пернатих друзів та готовність прийти на допомогу.

Методи і прийоми: Д/ ігри " Хто який у черзі?", "Кого багато?", бесіда, зразок опису.

ЗАНЯТТЯ 2. МУЗИЧНЕ.

ПРОГУЛЯНКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за горобчиками. Продовжувати ознайомлювати дітей з поведками горобців. Розповісти, де гніздяться, як живуть, чим живляться, як "співають". Вчити впізнавати їхні голоси. Пригадати, які пташки схожі на них і чим відрізняються.

Р/Г "ВІДГАДАЙ, ХТО КРИЧИТЬ". Вправляти в мітації голосів птахів.

ПІШИЙ ПЕРЕХІД по вулиці Короленко з метою спостереження за голубами. Проблемне запитання: перелітна чи зимуюча пташка? Як це можна взнати?

ПРАЦЯ В ПРИРОДІ: "ПТАШИНІ ЇДАЛЬНІ".

Мета. Ознайомити дітей з особливостями зимівлі птахів; дати інформацію про те, як можна організувати їх підгодівлю. Закріпити за окремими годівничками "шеф-кухарів", затвердити графік чергування з метою вчасної підгодівлі птахів.

II ПОЛОВИНА ДНЯ

С/Р ГРА " ВЕТЕРИНАРНА ЇДАЛЬНЯ". Розгортати нові сюжетні лінії ігор: "Ветеринарна аптека", "Зоомагазин" (за враженням від екскурсій з батьками).

Вчити знаходити способи надання допомоги тим, хто її потребує.

ПІЗНАВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ. Бесіда. Тема: Відпочинок птахів

Мета: Пояснити, навіщо відпочиває пташка. Нагадати, які птахи відлітають у теплі краї, як знаходять свій шлях. Закріпити назви зимуючих птахів.

СХД: малювання птахів за допомогою трафарету. Розвивати окомір, відчуття кольору.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за синичкою.

Мета: Вчити самостійно впізнавати та описувати пташку; заохочувати до самостійних спостережень за поведінкою птахів.

ЧИТАННЯ ВІРША І. Січкара "Снігур". Удосконалювати вміння дітей розуміти зміст віршованих рядків; закріпити знання про зимуючого птаха – снігура.

ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА. Визначити напрямок і силу вітру за допомогою стрічки і вітрячка з метою залежності поведінки птахів від сили вітру.

РОБОТА З БАТЬКАМИ: запропонувати батькам разом з дітьми визначити, яку користь дадуть пташки, яких підгодовують узимку.

РЕПРОДУКТИВНИЙ ЕТАП

РАНОК. Ранковий збір.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за старим деревом . Зняти кору і показати, що там є личинки комах. Пригадати, який птах шукає їжу під корою дерев.

РУХЛИВА ГРА «ГОРОБЧИКИ». Удосконалювати навички стрибків на обох ногах, просуваючись уперед.

ДИДАКТИЧНА ГРА «ХТО БІЛЬШЕ НАЗВЕ». Вправляти дітей у називанні зимуючих птахів.

ЗАНЯТТЯ. ІНТЕГРОВАНЕ. (Дитина в природному довкіллі. Розвиток мовлення. Логіко-математичний розвиток. Аплікація)

ТЕМА: «ЗИМУЮЧІ ПТАХИ».

ПРОГРАМНИЙ ЗМІСТ. Розширити та поглибити знання дітей про зимуючих птахів: зовнішній вигляд, спосіб життя.

Формувати вміння визначати перший звук у слові.

Активізувати словник прикметниками, іменниками, числівниками.

Удосконалювати знання дітей про кількісну і порядкову лічбу.

Продовжувати вчити правильно тримати ножиці і діяти ними, вирізувати з квадратів та прямокутників предмети круглої та овальної форми, працювати колективно.

Розвивати логічно – образне мислення, увагу, фонематичний слух, дрібну моторику рук.

Виховувати любов та турботливе ставлення до птахів.

МАТЕРІАЛ: ілюстрації зимуючих птахів (горобець, ворона, галка, дятел, сорока, синичка, голуб), загадки про пташок, цифри від 1 до 5, кольоровий папір, ножиці, клей, серветки.

ПРОГУЛЯНКА.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за птахами, які їдять сніг. Визначити, для чого вони це роблять, чи можна людям їсти сніг.

РУХЛИВА ГРА «ЗНАЙДИ СВІЙ БУДИНОЧОК». Розвивати уважність.

II ПОЛОВИНА ДНЯ.

СЮЖЕТНО – РОЛЬОВА ГРА «ВЕТЕРИНАРНА АПТЕКА».

Розігрування ситуації «Екскурсія до лісу». Виховувати бережливе відношення до природи.

ПІЗНАВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ. Читання твору Н. Забіли «Січень».

Мета: Розширити знання дітей про зовнішній вигляд і характерні особливості поведінки зимуючих птахів та про користь, яку вони приносять, про те, як люди турбуються про них.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за вітром. Визначити, як поведуться птахи під час негоди.

ГОДИНА ОПОВІДАЧА. Читання вірша І. Блажкевич «Взимку». Закріпити знання дітей про поведінку птахів.

ТВОРЧИЙ ЕТАП

РАНОК. Ранковий збір.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за деревами. Удосконалювати вміння дітей встановлювати взаємозв'язки в природі.

Д/Г "ВПІЗНАЙ ПТАХА". Закріпити вміння розрізняти за описом і впізнавати птахів.

Р/Г "ВОРОНЕНЯТА". Розвивати вміння перестрибувати через перешкоди, біг врозтіч, присідання навпочіпки.

ЗАНЯТТЯ 1. МАЛЮВАННЯ (індивідуально-підгрупове).

ТЕМА: ПТАШКА

ПРОГРАМНИЙ ЗМІСТ. Збагачувати знання дітей про рідну природу; закріпити вміння оцінювати зовнішні ознаки птахів.

Закріпити послідовність зображення птаха; розвивати творчу уяву, самостійність.

Виховувати любов до птахів.

ЗАНЯТТЯ 2. ФІЗКУЛЬТУРА.

ПРОГУЛЯНКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за слідами на снігу. Закріплювати вміння дітей розпізнавати пташині сліди на снігу, здогадуватися: було багато птахів, чи одна пташка. Виховувати спостережливість, кмітливість.

РУХЛИВА ГРА "ПТАШКИ І КІТ". Розвивати спритність, біг врозтіч, не наштовхуючись один на одного.

II ПОЛОВИНА ДНЯ

ПРАЦЯ В ПРИРОДІ: висадити в ящикках овес, пшеницю на корм птахам. Виховувати турботу про птахів.

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМНОЇ СИТУАЦІЇ "Чому потрібно поводитися тихо в зоомагазині". Повторити правила поводження з птахами.

ЗАУЧУВАННЯ ВІРША М. Сингаївського "Я люблю свою синицю" (уривку) .
Розвивати увагу, пам'ять, інтонаційну виразність. Виховувати любов до пташок.

С/Р ГРА ВЕТЕРИНАРНА ЛІКАРНЯ – розігрування ситуації "Пригоди неслухняного горобчика". Виховувати слухняність.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за пораненою пташкою в клітці. Вчити помічати і називати стан пташки.

ЧИТАННЯ ТВОРУ Н. Забіли "Зранена пташка". Вміти співпереживати героям твору.

УЗАГАЛЬНЮЮЧИЙ ЕТАП

РАНОК. Ранковий збір.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за сорокою. Порівняти сороку з іншими птахами; знайти відмінності, виділяючи своєрідність забарвлення тіла. Звернути увагу, як літає сорока (кермом їй слугує довгий хвіст). Скрекоче в разі небезпеки.

Д/Г "ЕКОЛОГІЧНІ ЛАНЦЮЖКИ". Закріпити вміння встановлювати послідовну залежність між ланками екологічної піраміди.

Р/Г "КІТ І ПТАШКИ" – розвивати вміння стрибати на обох ногах з просуванням вперед.

ЗАНЯТТЯ 1. КОМПЛЕКСНЕ (Дитина в природному доквіллі. Розвиток мовлення)

ТЕМА: Пташині їдальні.

ЗАНЯТТЯ 2. ФІЗКУЛЬТУРА.

ПРОГУЛЯНКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ "На що скаржаться пташки".

Мета: Самостійно спостерігати поведінку птахів, з'ясувати, від чого залежить їхній пригнічений стан. Чим можна допомогти птахам?

ПРАЦЯ. Насипати корм у годівнички. Виховувати бажання підгодовувати зимуючих птахів.

Р/Г "ПЕРЕЛІТ ПТАХІВ". Удосконалювати навички бігу, орієнтування у просторі.

II ПОЛОВИНА ДНЯ

С/Р ГРА "ВЕТЕРИНАРНА АПТЕКА" - Розігрування ситуації "Догляд за тимчасовими мешканцями". Виховувати бажання доглядати за птахами.

СХД. Складання зображення пташок. Розвивати творчість, фантазію, увагу.

ТРУДОВА ДІЯЛЬНІСТЬ.

ГОСПОДАРСЬКО – ПОБУТОВА ПРАЦЯ: «Ремонтна майстерня». Привчати дітей ремонтувати коробки з-під настільних ігор.

ЧИТАННЯ ТВОРУ В. Шоройко "Що за пташка". Закріпити вміння розуміти зміст віршованих рядків, пізнавати за ними пташку.

ЗАУЧУВАННЯ ПРИСЛІВ'Я: "Де багато пташок, там немає комашок." Розвивати пам'ять, мислення.

РЕФЛЕКТИВНО – ОЦІНЮВАЛЬНИЙ ЕТАП

ТЕМА: Подорож у зворотному часі. (Дитина в природному довкіллі. Розвиток мовлення)

МЕТА: Спонукаати дітей згадати всі етапи проекту, відмітити, що нового вони дізналися за цей час.

Продовжувати формувати навички діалогічного мовлення, вміння вести бесіду.

Закріпити й активізувати словник дітей словами – назвами зимуючих птахів, явищ живої і неживої природи, порівняннями, епітетами.

Розвивати увагу, пам'ять, мислення.

Виховувати вміння дітей відзначати не лише свої досягнення, а й радіти успіхам інших.

МАТЕРІАЛ: роботи дітей з малювання, аплікації, записані казки дітей про птахів.

МЕТОДИ І ПРИЙОМИ: подорож у зворотному часі, під час якої пригадати:

- З чого все починалося?
- Що було заплановано?
- Яке придумати «дерево цілей».
- Які завдання поставили?
- Що нового і цікавого дізналися?
- Що вам найбільше сподобалось?
- Про що хотіли б дізнатися у майбутньому?

Оцінки дітьми своєї діяльності.

Рефлексія.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ: під час спостереження на протязі дня пригадати за ким спостерігали протягом даного тематичного циклу. За ким би ще хотіли поспостерігати?

ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ: пригадати з дітьми, які нові ігри вивчили, які ігри найбільше сподобались. Запропонувати дітям пограти в ігри за їх вибором.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ПРОЕКТУ.

ЗАНЯТТЯ - РОЗВАГА

ТЕМА: «Птахи-наші пернаті друзі»

МЕТА: Уточнити і закріпити знання дітей про зимуючих птахів, розширити уявлення про спосіб життя птахів.

Розвивати мислення, допитливість.

Прививати любов і бережливе відношення до оточуючого середовища.

ХІД

Ведуча: Діти, сьогодні ми з вами відправимося у подорож до країни «Пташок». Що це за країна? А ви відгадайте загадку: Що двічі родиться? (*Птах*)

Добре, молодці. Отже, це країна птахів. Птахи наші друзі. Вони знищують комах, зерна бур'янів, очищають природу від шкідників-комах. Міцний дзьоб допомагає захоплювати

і подрібнювати їжу. Птахи живуть у лісах, на полях, водоймах. Найважче доводиться птахам взимку. Зникають комахи, земні рослини – все вкривається снігом. Тому перелітні птахи відлітають у теплі краї, де є корм. Частина птахів знаходять їжу і взимку, тому залишаються зимувати в рідних краях. Птахи дуже корисні. Вони живляться комахами і гризунами, а також розносять насіння на великі віддалі, де з нього виростуть нові рослини. Без пташиного співу і щебету природа стала б сумною і непривітною.
(Діти відправляються в подорож)

З'являється Чахлик Невмирущий

Чахлик Невмирущий: Ох і не люблю я, коли птахи співають. Я б їх усіх котам на сніданок подарував. Але ж не можу я їх усіх переловити. Та я їх зачаклюю і вони не зможуть цвірінкати. (*Чаклує*) Ох і люблю я усякі капості робити! А тепер можна і відпочити(*Спить*)

Ведуча: Ось і «Країна пташок». Але чого це тут так тихо? Що тут трапилося? А це хто?

Ч.Н.: Я – Чахлик Невмирущий. А ви що тут робите?

Ведуча: Ми приїхали сюди, щоб побачити різних птахів.

Ч.Н.: Нащо вони вам потрібні? Від них тільки голова болить. Я їх зачаклював.

Ведуча: Що ти накоїв?! Та без пташок все на світі повмирає. Будь ласка, врятуй пташок.

Ч.Н.: Ну, якщо ви відгадаєте мої загадки, то може і спасу їх.

За вікном сніжок, віхола,

Але бачу я пташок, що сидять під стріхою

Чив – чив – чив. Хто співати їх навчив?

Діти: Горобчик.

Ведуча: Наші діти знають ще й віршик про горобчика

Дитина: Чик –чирик горобчику,

Не пустуй, мій хлопчику!

Не послухавсь горобець,

Скік у трави навпростець

Стрибав по обніжку,

Зламав собі ніжку.

Ми колінце твоє рушничком перевеєм

А на хвору ніжку пошиєм панчішку

Чик – чирик, горобчику

Не пустуй, мій хлопчику!

Ч.Н.: Хто комах з кори виймає,

Про здоров'я лісу дбає?

Дитина: Дятлик чув від діда, коли в лісі ріс.

Хто б про тебе відав, якби не твій ніс?

Дятлик тре свій лобик, а потім звик,

Хоч довший за дзьобик у нього язик.

Дятлик: Я – лікар лісу. Я продовбую хворі дерева дзьобом і довгим язичком, виймаю з – під кори жучків – короїдів, личинки. А взимку біля мене ще й синички підгодовуються.

Ч.Н.: А яку пташку у лісі називають плекотухою, скрекотухою?

Діти: Сорока

Сорока: З понеділка до суботи

Мені вчиться неохота,
А якби то у неділю –
В школі б цілий день сиділа.
Бідолаха, скрекотуха,
Не школярка, а хитруха.

- Я – дуже дбайлива господиня. Вимощу гніздо, а тоді у середині ще й глиною обмажу. В ньому чисто й затишно.

Чахлик Невмирущий: Ой, а я і не знав, що птахи приносять користь. Я гадав, що вони тільки цвірінькають.

Ч.Н.: Летіть, пташки!

Співайте у небі гомінкому.

Хоч я і злий,

Та зрозумів я все.

Моя рука ніколи і нікому

Ні кривди, ні біди не принесе!

Діти, я хочу все знати про птахів.

Ведуча: Так як ти їх розчаклував, вони з радістю розкриють свої таємниці.

Ведуча: А ви знаєте, що в нашій місцевості є пташка, яка прилітає до нас не весною, а навпаки, взимку, коли настають морози. Що це за птах?

Снігур: Подивіться у дворі

В чорних шапках снігурі
Ще й червоні фартушки
Одягли собі пташки,
Значить сніг і холоди
Наближаються сюди
Снігурами через те
Їх тепер і ви звете.

Ведуча: Пташками треба допомагати взимку, бо їм важко добувати собі їжу. Як ми можемо допомагати птахам взимку?

Діти: Ми розвішуємо годівниці, влаштовуємо пташині їдальні і тим допомагаємо їм вижити взимку.

Ведуча: Напевно, всі ми любимо природу, та чи завжди шануємо її вроду?

Галка: Серед двору малюки, гралися у городки

Дістали скакалку, покликали галку.

- Лети, швидко, галко, гуляти в скакалку.

Галка прилетіла, на тиночок сіла
Вхопив хлопчик палку і жбурнув у галку.
Сіла галка в кропиві, зашуміло в голові.
От збагни, у чому суть, - діти кличуть, потім б'ють.
Називають галкою, зустрічають палкою.
Не задумуємося ми ніколи над тим, що не ми дали життя пташкам, а отже і не нам його відбирати.

Ведуча: До речі, не лише злі люди можуть стати ворогами пташок. Яких ще найзапекліших ворогів птахів ви знаєте? (Виходить Кіт і співає)

Кіт: Діти сплять у ліжках, киці на дахах.

Рудий Кіт Мурлика вийшов на балкон,
У нього на лапках – білі рукавички,
У нього на шиї – біле кис –кис.
Замість мікрофону хвіст бере Мурлика,
Музика не нова, та зате своя,
Кис – Кис – Мяу – ось і вся музика,
Кис – Кис – Мяу – ось і всі слова.

(Вибігають і чубляться два хлопчики – горобчики)

Кіт: А, дружочки – горобці, оце так попалися!

(Кіт хапає одного горобця, а другий горобець нападає на кота. Кіт тікає).

Гра «Відгадай, чий голос». (Платівка з голосами птахів).

Ведуча: Ось і закінчилася наша подорож у «Країну Птахів» Гадаю, що всі ви любите й оберігаєте природу і наших вірних друзів – птахів! Пам'ятайте: «Найдорожче для пташки – це воля». Наша любов повинна бути безкорисливою.

Природа рідна – наша втіха.
Тож хай вона не знає лиха!
Світ неповторний та чудесний,
Що поступово вимирає,
Давно рятунку в нас благає.
Ми всі господарі природи,
Тож збережемо її вроду.